

64/2024.

ELŐTERJESZTÉS

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő- testületének 2024. május 30-ai ülésére

Tárgy: Átfogó értékelés az önkormányzat gyermekjóléti és gyermek-
védelmi feladatainak 2023. évi ellátásáról

Előterjesztő: Szabóné Czifra Melinda jegyző

Előkészítők: Terbéné Szabolcsi Györgyi hatósági csoportvezető
Plank Alexandra Pétfürdői Gondozási Központ
intézményvezető
Rózsás Tünde Tímea ügyintéző

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal.

Az értékelést meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete tartalmazza az alábbiak szerint:

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - b) egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - c) gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - a) gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - b) gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenció elképzelések).
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció, stb.).

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Pétfürdő népességének száma 2023. december 31. napján 4518 fő volt.

0-18 éves korig: 815 fő

0-14 éves korig: 616 fő.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátásokat szabályozó jogszabályok:

- a) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.),
- b) A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló, 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szocvtv.)
- c) Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének a pénzben és természetben nyújtott szociális, gyermekvédelmi ellátások és a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló 3/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: Szocr.)
- d) Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekszületési támogatásról szóló 19/2009. (XI.30.) számú önkormányzati rendelete (továbbiakban: Gyeszr.)
- e) Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2015.(II.25.) önkormányzati rendelete a középfokú oktatásban résztvevők tanulmányi ösztöndíjáról (továbbiakban: Töszr.)

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a Gyvt. 19.§ -a alapján jegyzői hatáskörbe tartozó pénzbeli és természetbeni ellátás. A jogosultság 1 év időtartamra állapítható meg. Megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt. 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek, a 20/A. §-ban meghatározott alapösszegű, vagy emelt összegű pénzbeli támogatásnak, valamint a Gyvt.-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság:

2023. évben 6 új kérelmet nyújtottak be, mind a 6 kérelemre megállapításra került a támogatás.

Tárgyidőszakban átlagosan 33 gyermek/fiatal felnőtt jogosultsága állt fenn.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli támogatás:

2023. augusztus havi egyszeri pénzbeli támogatás kifizetése:

Augusztus hónapban 33 gyermek részére történt rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzbeli kifizetése összesen 208 ezer Ft összegben. Ebből 20 gyermek

hátrányos helyzetű, részükre 6.500,-Ft, 13 gyermek részére 6.000,-Ft összegben történt kifizetés.

2023. november havi egyszeri pénzbeli támogatás kifizetése:

November hónapban 15 gyermek részére történt rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzbeli kifizetése összesen 97 ezer Ft összegben. Ebből 14 gyermek hátrányos helyzetű, részükre 6.500,-Ft, 1 gyermek részére 6.000,-Ft összegben történt kifizetés.

Kiegészítő pénzbeli ellátás:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó kiegészítő pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Településünkön ezen pénzbeli ellátás megállapítására 2023. évben nem került sor, erre irányuló kérelem nem érkezett.

2.2. Rendkívüli települési támogatás

A Szocvtv. 45.§ (3)-(5) bekezdése, valamint a Szocr. 24. - 26. §-a alapján megállapított támogatás.

Rendkívüli települési támogatásra jogosultak azok a rászorulóknak, akik életminőségüket veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek, valamint időszakosan megélhetési gondokkal küzdenek. Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorúlnak.

A támogatás megállapítása a Humán Bizottság, valamint a Polgármester hatásköre.

Polgármesteri hatáskörben megállapított támogatások:

Különösen sürgős esetben, azonnal kifizethető rendkívüli települési támogatásként ugyanazon személy, illetve családja esetében évente egy alkalommal, maximum 5 ezer Ft összegű támogatás állapítható meg. (Szocr. 24.§ (6) bekezdése).

2023. évben az azonnal adható rendkívüli települési támogatás 37 esetben került megállapításra.

Humán Bizottság által megállapított támogatások:

Rendkívüli települési támogatás iránti kérelmet tárgyidőszakban 53 esetben nyújtottak be a Humán Bizottság felé.

A Bizottság 49 esetben állapított meg támogatást, amelyből:

10 esetben a kérelemben leírtakat különös méltánylást érdemlő esetnek értékelte, ezért a Szocr. 40. § (1) bekezdése alapján a maximális 25.000, - Ft-nál magasabb összeget állapított meg vagy a jövedelemhatárok figyelmen kívül hagyása mellett állapította meg. (Ebből 2 esetben a támogatást egyszeri természetbeni ellátás formájában biztosította a Gondozási Központon keresztül)

1 esetben egyszeri támogatásról döntött, természetbeni ellátás formájában a Gondozási Központon keresztül.

38 esetben a támogatás rendszeres folyósításáról döntött, több havi időtartamra. (amelyből 13 esetben a Gondozási Központon keresztül és a 38 esetből 36 esetben különös méltánylásból kaptak támogatást).

4 kérelmet utasított el a bizottság: mind a 4 esetben a bizottság úgy ítélte meg, hogy nem áll fenn kérelmező esetében a támogatást megalapozó, a helyi rendelet szerinti rendkívüli élethelyzet.

Az önkormányzat 2023. évben összesen 102 főt részesített rendkívüli települési támogatásban, a támogatásra 3 970 ezer forintot fizetett ki.

2.3. Beiskolázási támogatás

A Szocr. 30-33.§-a alapján megállapított támogatás. A támogatás elbírálása polgármesteri hatáskör.

Beiskolázási támogatásban részesülhet az a család, ahol az általános iskolai, középfokú intézménybeli, valamint a nappali rendszerű felsőfokú intézménybeli tanévkezdés miatti kiadások a család létfenntartását veszélyezteti, és a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének (szociális vetítési alapnak) 350 %-át, azaz: 99.750, - Ft-ot.

Beiskolázási támogatásra 2023. évben 10 db kérelem érkezett, amely 19 gyermeket érintett.

10 kérelemre 19 gyermek vonatkozásában a támogatás megállapításra került.

15 fő általános iskolás gyermek kapott 10 ezer Ft-ot, 2 fő középfokú oktatási intézményben tanuló gyermek kapott 15 ezer Ft-ot, valamint 2 fő felsőfokú oktatási intézményben tanuló gyermek kapott 20 ezer Ft-ot.

Elutasító határozat nem született.

Beiskolázási támogatásra 2023. évben 19 gyermek vonatkozásában 220 ezer Ft került kifizetésre.

2.4. Gyermekszületési támogatás

A Gyeszr. alapján elszámolási kötelezettség mellett nyújtott, vissza nem térítendő támogatás a saját háztartásban gyermeket nevelő szülőnek vagy a gyermek gyámjának, a rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén.

A támogatás összegét 2023. május 01. napjától a Képviselő-testület 50.000,-Ft-ról 70.000,- Ft-ra emelte gyermekenként.

Tárgyidőszakban 26 kérelem érkezett gyermekszületési támogatás iránt, 25 kérelmező jogosult volt az ellátásra.

Egy fő kérelme került elutasításra, mivel a rendeletben előírt feltételek egyikének– nem volt meg az egy éves pétfürdői lakcíme- nem felelt meg.

1 főt kellett a támogatás visszafizetésére kötelezni, mivel elszámolási kötelezettségének nem tett eleget. Mivel az ügyfél visszafizetési kötelezettségének önként nem tett eleget, a támogatás összeg behajtását az önkormányzati adóhatóság foganatosítja.

2023. évben összesen 25 gyermekre, 1 580 ezer Ft összegben került megállapításra a támogatás.

2.5. Középfokú oktatásban résztvevők tanulmányi ösztöndíja

Tanulást ösztönző, a kiemelkedő tanulmányi eredményeket nyújtó tanulók munkájának elismeréseként a Töszr. alapján megállapítható helyi támogatás. Az ösztöndíj e rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén:

- a) az érettségit adó középfokú oktatás megkezdése évének I. félévében természetbeni juttatásként nyújtott, 70 ezer Ft irányáru tablet.
- b) az érettségit adó középfokú oktatás további féléveiben 5 hónap időtartamban a pályázó bankszámlájára folyósított pénzbeli juttatás.
- c) érettségi évében a sikeres felsőfokú tanulmányok megkezdése I. félévében természetbeni juttatásként nyújtott, 200 ezer Ft irányáru laptop.

2022/2023. tanév I. félév: 36 pályázó volt jogosult a támogatásra, ehhez kapcsolódóan – a tárgyidőszak vonatkozásában - 2023. januárjában 502 ezer Ft került kifizetésre.

2022/23-as tanév II. félév: 53 diák nyújtott be pályázatot pénzbeli juttatásra. A támogatás a 2023. február 1. és 2023. június 30. közötti időszakra – 5 hónapra került megállapításra.

52 pályázó jogosult volt a támogatásra, az ösztöndíj esetükben 5 hónap időtartamra lett megállapítva. 1 pályázó esetében elutasításra került sor, mivel tanulmányi átlaga nem érte el a rendeletben megállapított értéket. 2023. februárjától havonta 762 ezer Ft került kifizetésre.

2023/24-es tanév I. félév: 29 diák nyújtott be pályázatot pénzbeli juttatásra. (benyújtási határidő: 2023. szeptember 15.)

29 pályázó jogosult volt a támogatásra, az ösztöndíj esetükben is 5 hónap időtartamra lett megállapítva. 2023 szeptemberétől havonta 392 ezer Ft kerül kifizetésre.

Laptop/Tablet pályázat:

Tabletre 7 pályázó pályázott, 6 pályázó megfelelt a pályázatban kiírt feltételeknek. Egy esetben elutasításra került sor, mert pályázó családjában az egy főre jutó havi jövedelem meghaladta a rendeletben szabályozott értékhatárt.

Laptopra 10 pályázó pályázott, mind az 10 pályázó megfelelt a pályázatban kiírt feltételeknek.

2023. évben tanulmányi ösztöndíj pénzbeli juttatásban átlagosan 52 gyermek részesült. A felhasznált keret 5 488 ezer forint volt.

Természetbeni juttatásként nyújtott tablet, laptop ellátásra 16 gyermek volt jogosult, amelynek során 2 420 ezer forint került felhasználásra.

2.6. Arany János középiskolai tehetséggondozó ösztöndíjprogram

Az ösztöndíjprogram keretében 2023. évben egy gyermek lett támogatva, 10 hónapon keresztül, havi 15 ezer Ft összegben.

2.7. Bursa Hungarica ösztöndíjpályázat felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatos hallgatóinak

2023. októberétől 10 hónapon keresztül nyújtott önkormányzati támogatás, amelyben 27 gyermek tanulmányait támogatta az önkormányzat. A támogatásra kifizetett összeg 5 050 ezer Ft volt.

2.8. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai

A gyermekétkeztetés bölcsődei, óvodai és általános iskolai ellátás, szünidei gyermekétkeztetés, valamint iskolatej + kifli juttatás keretében valósult meg.

Intézményi gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek száma és megoszlása 2023. évben

2023. év	óvoda (fő)	bölcsőde (fő)	iskola (fő)
január 1-től a tanév végéig (06.15-ig)	162	36	167
szeptember 1-től december 31- ig	141	26	199

50 %-os térítési díjkedvezményben részesült gyermekek száma 2023. évben:

2023. év	óvoda	bölcsőde	iskola
január 1-től a tanév végéig (06.15-ig)	-	-	53
szeptember 1-től december 31- ig	-	-	70

100 %-os térítési díjkedvezményben részesült gyermekek száma 2023. évben:

2023. év	óvoda	bölcsőde	iskola
január 1-től a tanév végéig (06.15-ig)	147	24	16
szeptember 1-től december 31- ig	129	16	12

Iskolatej + kifli juttatás

Az önkormányzat évek óta központi támogatás nélkül biztosítja az általános iskolában minden diák részére naponta az iskola tejet/kakaót és gyermekenként 1 db kiflit.

2023. évben az általános iskolában **297 gyermek** részesült iskolatej/kakaó + kifli juttatásban, **a támogatásra az önkormányzat által kifizetett összeg 4 629 ezer forint volt.**

Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/C.§-a értelmében a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést a hátrányos helyzetű gyermek és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére köteles ingyenesen biztosítani az alábbiak szerint:

- a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,
- b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára
 - ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,
 - bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon.

Szünidei gyermekétkezés keretében a hátrányos helyzetű, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek (szülőknek) a napi egyszeri meleg ebéd lehetőségét kínálta fel az önkormányzat ingyenesen a pétfürdői Vegyész Étteremben.

A 2023. évi iskolai tavaszi, őszi és téli szünet időszakában nem igényelték étkezést.

2023. június 18. napjától 2023. augusztus 31. napjáig terjedő időszakban – iskolai nyári szünet időszakában - valamennyi arra jogosult gyermeknek fel lett ajánlva az étkezés lehetősége.

2023. június 26-tól 2023. július 28-ig terjedő időszakban a Horváth István Általános Iskola Hősök terei telephelyén nyári napközit szervezett az önkormányzat, amelynek keretében biztosított volt az étkezés is a részt vevő gyermekeknek.

Ennek során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek napi háromszori étkezését finanszírozta az önkormányzat.

Nyári napköziben összesen 99 gyermek vett részt, ebből 9 gyermek napi háromszori étkezését finanszírozta az önkormányzat, mivel rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek. 34 gyermek 50%-os térítési díjat fizetett az étkezésért.

A bölcsődei, óvodai ellátásban részesülő, a Gyvt. szerinti feltételeknek megfelelő gyermekek esetében az intézmények zárva tartásának időszakára lett felajánlva a meleg ebéd.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

3.1. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége

A Gyermekjóléti Szolgálat éves forgalma 857 alkalom volt, ami nem csak az intézményen belül történő segítségnyújtást, szakmai tevékenységek számát, hanem családlátogatásokat is magában foglalja.

Az év során 35 családban 54 kiskorú veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését végezték.

A családokban jelen lévő leggyakoribb problémák továbbra is a szülők következtlen nevelése miatti működési zavarok. Az ellátásban részesülő kiskorúak többsége óvodás vagy kisiskoláskorú, illetve kamasz.

Pszichológus tanácsadáson résztvevők száma továbbra is növekedett.

A szakember beszámolója szerint az igénybe vevő gyermekek közül a gyermekpszichiátria, illetve Nevelési Tanácsadó, Szakértő Bizottság, illetve iskolai, óvodai jelzés alapján kerülnek hozzá. Legtöbb esetben azonban a szülő gondolja úgy, hogy a gyermekkel kapcsolatos probléma megoldására kéri a pszichológusi megsegítést. A gyermekkel végzett munkáját kiegészíti a szülővel folytatott konzultációs, pszichoedukáció tevékenység is.

Az ellátottak más része családgondozói, gyámhivatali, pártfogói javaslatra érkezik a szakemberhez. Ezekben az esetekben is az egész családdal szükséges foglalkozni, konzultálni.

A felnőtt lakosság is egyre nagyobb számban kér időpontot a pszichológusi ellátásra, hiszen a pszichiátriai gondozás mellett fontos a pszichológusi megsegítés is.

A gyermekeknél leggyakrabban jelzett problémák a magatartási, viselkedési zavarok, hiperaktivitás-figyelemzavar, szorongásos panaszok, hangulatzavarok, serdülőkori krízis jelei, serdülőkori problémás viselkedés, a pszichés fejlődés zavaraiából adódó másodlagos magatartási, illetve szorongásos zavarok, családi problémák nyomán induló tünetképzés.

Felnőtteknél a családi, illetve élethelyzeti krízishelyzetekből adódó nehézségek, különböző hangulatzavarok, illetve szorongásos panaszok a leggyakoribbak.

Elmondható, hogy egyre több gyermek szed gyógyszert.

A családban előforduló krízisek, bántalmazás, hosszan elhúzódó válási folyamatok gyermekvédelemmel kapcsolatos problémák esetén az elmúlt évben is többször

megkereste a gyámhivatal, a Családsegítő Központ, illetve részt vett rendőrségi meghallgatásokon.

2023. évben 7 családban 18 gyermek gondozása folyt védelembé vétel miatt.

Utógondozást egy család egy gyermekénél végeztek.

Nevelésbe vételt 2 család 4 gyermekénél javasoltak. Itt egészségügyi, érzelmi és értelmi elhanyagolást tapasztaltak. Az egyik gyermek betegségeit hanyagolta el a szülő, továbbá a másik gyermek fejlődésbeli lemaradása, szakemberrel történő konzultáció elmulasztása olyan mértékben veszélyeztette a kiskorút, hogy a nevelésbe vételi eljárás megindítása vált szükségessé.

Egy család egy gyermekénél ideiglenes hatályú elhelyezésére tett javaslatot a szolgálat, azonban azt a Gyámhivatal elutasította. Továbbá egy család 3 gyermekénél év végén kezdeményeztek ideiglenes hatályú elhelyezést, mely egy gyermek esetében valósult meg, 2024. év elején. Ezekben az esetekben súlyos elhanyagolás, veszélyeztető környezet, továbbá olyan személy jelenléte volt tapasztalható, amely indokoltá tette az azonnali intézkedést.

A szolgálat által 2022. év végén tett rendőrségi feljelentés lezárására még nem került sor, így annak végeredményéről nem tudnak még beszámolni.

A szülő-csecsemő konzultáció tapasztalatai

Pétfürdőn kivételes helyzetben vannak azok a családok, amelyekben regulációs (érzelem- és viselkedésszabályozási) zavar miatt integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációra van szükség. Egyrészt, mert a településen elérhető olyan szakember, aki ezeknek a problémáknak a megoldására szakosodott, másrészt az ellátást a Pétfürdői Önkormányzat finanszírozza, amely az intézményvezető tudomása szerint országos szinten egyedülálló. Ily módon olyan családok juthatnak ehhez a mentál-egészségügyi ellátáshoz, akik saját erőből nem tudnák finanszírozni a konzultációs folyamat költségeit.

2023. évben 21 család részesült az ellátásban. Közülük a hozott problémák témakör szerinti megoszlásban az alábbiak:

1. Viselkedészavar: 10
2. Alvászavar: 3
3. Étkezési-táplálási zavar: 1
4. Alvás-étkezés zavar: 1
5. Szobatisztaság: 1
6. Egyéb: 5
(szülő konzultáció: 2, más kompetenciába tartozó probléma, pl. autizmus spektrumzavar, vagy szenzomotoros feldolgozási zavar gyanú: 3)

Az adatok elemzése során feltűnő a viselkedészavarral jelentkezők száma. Itt a leggyakoribb téma a dac, düh, agresszió. A második leggyakoribb probléma az alvászavar, amely megnyilvánulhat az elalvás nehézségében, illetve az éjszakai gyakori ébredésekben, nehéz vissza altathatóságban. Ez a két terület, amelyeket a szülők a legkevésbé tudnak tolerálni, így gyakrabban fordulnak szakemberhez. Érdekesség, hogy az étkezési zavar valamilyen formája pl. étel elutasítás, válogatás, az étel tulajdonsága, mint szín, állag, alak szerinti szelektálás sokkal gyakoribb, mint amennyi

esetben segítséget kérnek benne. A 21 családból szinte mindenhol jelen volt az étkezési zavar valamilyen formája, azonban ez a terület az, amelyet a leginkább tolerálnak a családok – „azt még valahogyan kibírom, hogy nem eszik”.

Gyermekvédelmi ellátásban 2 család részesül.

Egyéb, más kompetenciába tartozó esetek

Ezekben az esetekben is regulációs zavar tünettől jelentkeznek a családok, így elkezdődik a konzultációs folyamat. A gyermek viselkedésének, játéktevékenységének, a szülővel való interakcióinak megfigyelése során azonban nyilvánvalóvá válik, hogy nem regulációs zavarról van szó, hanem a hozott tünet egy más rendellenességben is előforduló tünet, pl. alvás-, étkezéscsökkenés az autizmus spektrumzavarban. A felismerést követően megtörténik a megfelelő szakellátásba való irányítás, azonban mindig van egy várakozási idő, amíg a gyermek eljut a vizsgálatig, majd a diagnózisig. Ilyenkor a konzultációban nagyon fontos feladat az ún. „holding” funkció, vagyis a szülő lelki megtartása, támogatása.

Az integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció a 0-5 éves korú gyermeket nevelő családok ellátása az érzelem- és viselkedésszabályozás nehézségeiben. Az ellátás kapcsolat fókuszú. A szakember különböző konzultációs technikák alkalmazásával javítja a szülő-gyermek közötti interakciókat, erősíti a kapcsolódást. A konzulens számára meglepő módon a konzultációk nagy részét teszi ki az ún. szülő edukáció, amire azért van szükség, mert a szülők nincsenek tisztában a gyermekük életkori sajátosságaival, az adott életkorban elvárható készségekkel, képességekkel. Figyelemre méltó továbbá a tünet mögött álló okok feltérképezése során feltárt valamilyen traumatizáció, vagy veszteség élmény, más esetekben pedig a szülő pszichés, mentális betegsége, állapota. Ezek mindegyike erősen befolyásolja a szülő szenzitivitását gyermekére.

A konzultációs tevékenység egy jellemzően 2-10 alkalomból álló folyamat. A szakember tapasztalata szerint a legtöbb család problémája 2-5 alkalomból álló konzultáció során megoldódik. Azokban az esetekben, ahol több alkalomra van szükség, előfordul, hogy a szülőt, vagy a gyermeket egyéb szakellátásra kell tovább irányítani.

Tapasztalatok összegzése

Több évre visszamenőleg elmondható, hogy a gyermekek veszélyeztetettségének hátterében lappangó okok nem változnak. A szülők nincsenek tisztában szülői kötelezettségükkel, következtelen viselkedésükkel, a szülő-gyermek között húzódo határok összemosódásával komoly károkat okoznak gyermekük mentális fejlődésében. Gyakori az érzelmi bántalmazás és az elhanyagolás.

A 2023-as év egyik legnagyobb keserősége, hogy a hatósági szervek nem beszéltek egy nyelvet a Gyermekjóléti Szolgálattal. A gyermek mindenek feletti érdeke több esetben is sérült. A szülő általi elhanyagolásnak és veszélyeztetésnek a meghatározására törvények, rendeletek, szakmai protokollok állnak rendelkezésre, ennek ellenére nem csak családon belüli bántalmazásról, hanem rendszer abúzusról is beszélhetünk. Előfordult az elmúlt évben, hogy a gyámhivatali eljárásban részt vevő, erőszakoskodó apa magatartásában nem érzékelt problémát az ügyintéző, annak ellenére, hogy kapcsolati erőszak miatt jogerősen elítélte a bíróság, újabb bántalmazás miatt ismét eljárás indult vele szemben, illetve a gyámhatósági eljárás alatt is távollattal állt. A hatósági ügyek lelassultak, azokban az esetekben is, ahol a szülőt nem kellett

többször idézni. Pl. májusban kezdeményezett védelembe vételi eljárás tárgyalására idén, 2024. februárjában került sor.

A rendőrségi eljárások általában a tanúk meghallgatása vagy szakértő kirendelése miatt húzódnak, azonban a gyermekjóléti szolgálatok által megküldött feljelentések miatt a gyermekjóléti szolgálat nehezményezést érzékelt a meghallgatásukkor. Egy esetben elhangzott az is, hogy az eljáró hatóságnak elege van a gyermekjóléti szolgálatokból és nem érti, miért nem ők derítik ki, hogy tényleg megtörtént-e a bántalmazás. További tapasztalat, hogy amennyiben nincs bizonyíték, lezárják az ügyet, annak ellenére, hogy öt tanúból öt azt állítja, hogy megtörténik az elhanyagolás és a bántalmazás.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladata, hogy a gyermek mindenkori érdekeit képviselje, jogait védje, veszélyeztetettségét megelőzze, illetve megszüntesse. A szolgálat egy gyámhivatali tárgyaláson a gyermeket képviseli. Olyan mintha a gyermek ülne ott és kérne segítséget ügyeinek intézésében. Rendőrségi eljárások kezdeményezését kötelességük megtenni bárminemű abúzus gyanúja esetén. A Gyermekjóléti Szolgálat nem mérlegelhet a fent említett gyanú esetén, hanem feljelentési kötelezettsége van. Annak elmaradása esetén súlyos mulasztást követ el, melynek következményei a gyermekre nézve traumatizálódással járna. Illetve a jelzőrendszer sem mérlegelhet, hanem jelzési kötelezettsége van a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A gyermekek az elszenvedett elhanyagolást, bántalmazást életük végéig cipelik, sérüléseik miatt problémásak lesznek a baráti- és párkapcsolataik, a pszichés terhelést kevésbé bírják, frusztrációjuk, szorongásuk idővel mentális és pszichés betegséggé alakul, mely miatt akár állandó segítséget kell igényelniük.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2023. évben öt alkalommal hívta össze a jelzőrendszeri esetmegbeszélő csoportot, továbbá megtartotta az Éves gyermekvédelmi konferenciát.

Szabadidős és prevenció programok szervezése

A szolgálat munkatársai a játszóházakban zsíros kenyérrel, szörppel várták a foglalkozás részt vevőket, illetve ők magunk is bekapcsolódtak és karácsonyi díszeket készítettek a megjelent szülőkkel és gyermekekkel.

Együttműködés más intézményekkel

A Gyermekjóléti Szolgálat kapcsolatban állt a Védőnői Szolgálattal, a Bölcsődével, a Pétfürdői Községi Ház és Könyvtárral, az óvodával, a helyi és környékbeli iskolákkal, a rendőrséggel, a polgárőrséggel, illetve a Máltai Szeretet Szolgálattal.

Területi védőnők tevékenysége Pétfürdő I – II. körzet

2023. július 1-től a Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház foglalkoztatásában állnak a pétfürdői védőnők. A településen évek óta munkaviszonyban álló védőnők felmondtak. 2023. július 1 - július 30-ig helyettes védőnők látták el a körzeteket. Augusztus 1-től újabb két védőnő állt a helyükre, akik később szintén felmondtak és más munkakörben kezdtek el dolgozni. A jelenlegi védőnők személyében remélhetőleg hosszútávon nem lesz változás.

A fent leírt indokok miatt a területi védőnői munkáról érdemben az intézményvezető nem tud beszámolni.

Beszámoló az Iskola Védőnői Szolgálat 2022/2023-as tevékenységéről

Az iskola védőnő tevékenységéről szintén nem tud érdemben beszámolni, mivel 2023. június 30. napjával ő is felmondott. Jelenleg helyettes védőnő látja el a településen működő iskolákat, továbbá az iskola orvosi ellátásában is személyi változás történt.

3.2. Gyermek napközbeni ellátásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok

Beszámoló a Bölcsőde tevékenységéről

A működés rendjét „A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai” című módszertani levél részletezi, amely az Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet gondozásában jelent meg. A bölcsőde, mint gyermekintézmény a gyermekjóléti alapellátás része, amely a családban nevelkedő 6-36 hónapos korú gyermekek számára biztosítja a napközbeni ellátást, szakszerű gondozást, nevelést.

A nevelési év folyamán 43 gyermek részesült bölcsődei ellátásban. A két 12 fős csoportban a gyermekek jellemzően 1 – 3 éves életkorúak.

Az elmúlt év során több alkalommal várakozni kellett a férőhelyre, de többnyire mindig egyeztetni tudtak a szülőkkel és sikerült mindenkinek megfelelő megoldást találni.

A bölcsődébe továbbra is folyamatos a beszoktatás, vagyis amint egy – egy kisgyermek távozik az óvodába, vagy másik intézménybe, esetleg elköltözik, azonnal betöltésre kerül a megüresedett helye. A gyermekek érdekeit mindig szem előtt tartott döntéseket hoztak, ezért folyamatosan egyeztettek a szülőkkel, a bölcsőde orvosával és az óvodával.

A szülőkkel való kapcsolattartás eszközei az intézményben a szülői értekezlet, a hirdető tábla, az üzenő füzet, a bölcsődei facebook csoport és természetesen a mindennapi találkozások érkezéskor, távozáskor.

A jelzőrendszer tagjaival, így a gyermekjóléti szolgálattal, az óvodával, a gyermekorvossal jó a kapcsolat.

Az ingyenes étkezést kb. a szülők kétharmada igényelte.

A bölcsődébe járó gyermek szüleinél három esetben párkapcsolati problémákat, egy kisgyermek esetében pedig egészségügyi veszélyeztetettséget (oltás elmulasztása, illetve annak megtagadása, orvosi kezelés, ellátás megtagadása) tapasztaltak.

A gyermekprogramok megszervezésre kerültek a bölcsődében. Ezek a rendezvények sosem nyilvánosak, hiszen életkorukból adódóan a gyermekeket rendkívül megzavarná a sok ismeretlen ember. Szívesen tartottak a szülők kérésére születésnapot. Minden évben ellátogat a Mikulás és a gyermekek életkorának megfelelően megünneplik a gyermeknapot, a karácsonyt, a húsvétot és a farsangot.

3.3. Gyermek átmeneti gondozása

A gyermek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb

szükségeinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni. A gyermek átmeneti gondozása megszervezhető a működtető által kijelölt helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában.

A településen a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása helyettes szülői ellátással sem megoldott, igaz arra 2023. évben – az előző évekhez hasonlóan - igény sem merült fel.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2023. évben felügyeleti szerv általi ellenőrzésre nem került, sem a gyámhatósági, sem pedig a gyermekvédelmi, gyermekjóléti területen.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

A Gyvt. 94. § (2) bekezdése szerint a települési önkormányzat - a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai kivételével - biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, valamint ha nem köteles az ellátás biztosítására, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

A Gyvt. 15. § (2) bekezdése szerint a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

Mint azt a 3.3. pontban jelzésre került, a településen a gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekek átmeneti gondozása nem biztosított.

Mivel kötelező feladat, annak ellenére, hogy az ellátásra igény nem jelentkezett, továbbra is foglalkozni kell az igénybevétel lehetőségének megteremtésével.

6. Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők száma, az általuk elkövetett bűncselekmények száma, a bűnelkövetés okai

2023. évben nem érkezett jelzés fiatalkorú bűnelkövetőről a gyermekjóléti szolgálathoz.

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának van Bűnmegelőzési programja a fiatal-és gyermekkorúak vonatkozásban, abban változás nem történt.

Főbb pontjai:

- A program célja és célcsoportjai
- A bűnözési helyzetek előfordulási területei:
Áldozattá válás (gyermek fizikai elhanyagolása, bántalmazása, lelki, érzelmi bántalmazása, szexuális abúzus);
Szabálysértés, bűncselekmény elkövetése;

- Prevenció szintjeinek meghatározása: elsődleges, másodlagos, harmadlagos prevenció.
- Pétfürdő bűnmegelőzési programjának cselekvési terve:
Rövid távú feladatok meghatározása: külön kiemelve az óvodai, általános iskolai prevenciót.
Hosszú távú feladatok meghatározása.

7.A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Az önkormányzat támogatja az önszerveződő közösségeket, civil kezdeményezéseket, valamint a helyi egyházi közösségeket.

A pénzügyi támogatás rendjét Pétfürdő Nagyközség Képviselő-testületének a lakosság önszerveződő közösségeinek pénzügyi támogatásáról szóló 21/2016.(XI.25.) önkormányzati rendelete szabályozza.

A pénzügyi támogatást az önkormányzat pályázati rendszerrel működteti.

A közösségi célú alapítványok támogatása a Képviselő-testület, a többi önszerveződő közösség, civil kezdeményezés és a helyi egyházi közösségek támogatása az Humán Bizottság hatásköre.

Gyermekjóléti szempontból kiemelendő **civil szervezetek:**

- Dance Action Sportegyesület

Az Egyesület a hét minden napján lehetőséget biztosít a település fiataljainak a mozgásra. Különböző korosztályi bontásban, az adott életkornak megfelelően táncolnak a fiatalok. Nagyon sok rendezvényre, versenyre eljutnak, valamint a helyi kulturális életben is aktívan részt vesznek. 2023. évben az önkormányzattól az év közben megrendezendő 4 db országos bajnokság nevezési díjaira, útiköltségeire kaptak támogatást.

- Evermore Mazsorett Együttes

Az Együttes működése nagyban hozzájárul a településen élő fiatalok mindennapi mozgásának biztosításához. A mazsorett révén nagyon sok helyi, környékbeli, országos fellépésre eljutnak a gyerekek, valamint versenyeken vesznek részt. Egészen kis kortól, kamaszkorig járnak a gyerekek az Evermore Együttesbe. Az önkormányzat a 2023. évi versenyszezon költségeire, fellépőruhák és a Jótékonysági Mazsorett Gála költségeire adott támogatást.

- FutaPét Tömegsport Egyesület

Az Egyesület túra- és futóversenyek rendezését vállalja magára. Évente rendszeresen megrendezi a település fiataljainak a Nyusziváró futóversenyt, és rendszeresen részt vesznek az egyesület által szervezett futóversenyeken. Az Önkormányzattól a 2023. évben a Nyuszi váró futásra, valamint a XIII. Pétfürdő-Öskü-Pétfürdő félmaratonra, valamint a Mikulás váró Adventi játszóház költségeire kapott támogatást.

- Napsugár Alapítvány a Gyermekekért

Az alapítvány támogatja a Pétfürdői Horváth István Általános Iskola tanulóinak részvételét tanulmányi versenyeken. Segíti a gyermekek táboroztatását, erdei iskola szervezését, tanulmányi kirándulás lebonyolítását.

Az Önkormányzattól 2023. alapfokú nyelvvizsgák költségeire kapott támogatást.

- Panelkuckó Alapítvány

Az alapítvány támogatja az óvodai tehetséggondozást, anyagi hozzájárulást nyújt óvodai kirándulásokhoz, támogatja az óvodai sószoba működését, mikuláscsomagok megvásárlását, óvodai csoport-és udvari eszközök megvásárlását, valamint a nagycsoportos gyermekek úszásoktatását.

Az Önkormányzattól 2023. évben nem igényelt az önkormányzattól anyagi támogatást.

- Peytu Íjász és Hagyományőrző Egyesület

Az egyesület tagjai között óvodások, iskolások, kamaszok is vannak, akiknek az egyesület biztosítja a versenyeken, hagyományőrző rendezvényeken való részvételt, amelyeken igen szép eredményeket érnek el. Az Egyesület emellett részt vesz a helyi rendezvényeken; bemutatókat, versenyeket szervez. 2023. évben a nyári és az őszi versenyek költségeire, valamint íjászcélok vásárlására kapott támogatást.

- Pétfürdő Sportjéért Alapítvány

Az alapítvány támogatja a helyi tömeg-és diáksportot.

2023. évben működési költségekre, önkormányzati és saját rendezésű versenyek lebonyolítására és díjazására kapott önkormányzati támogatást.

- Bakony Bike Kerékpáros Egyesület

Az egyesület célja a kerékpársport népszerűsítése, ennek keretében egészséges életmódra nevelés, kerékpáros versenyeken, túrákon való részvétel és ezek rendezése. 2023. évben az amatőr kupasorozaton való részvételre, a XXIII. Péti Nagydíj rendezési költségeire kaptak önkormányzati támogatást.

- Pétfürdői Diák Sportegyesület

Az egyesület a gyermekek sportolási lehetőségeihez nagyban hozzájárul. Hetente több alkalommal tart edzéseket taekwondo szakosztály keretein belül. Sok versenyen, bajnokságon vesznek részt, ahol komoly sikereket érnek el. 2023. évben az Európa Bajnokságon és egyéb versenyeken való részvétel nevezési díjaira, szállás- és utazási költségeire, valamint edzőtáborok, válogatott keret edzések és szemináriumok költségeire kapott önkormányzati támogatást.

- Máltai Szeretetszolgálat

Karitatív szolgáltatást nyújt. Célja a Pétfürdőn élő rászorulóknak részére tartós élelmiszer vásárlása, szétosztása, egészségügyi eszközök, segédanyagok beszerzése. Hátrányos helyzetű családok segítése, szabadidős programok szervezése, szeretetcsomagok készítése, idős betegek látogatása. Mindezt a Szolgálat támogatása mellett adományokból és önkormányzati támogatásból valósítja meg. 2023. évben kríziscsomagok összeállítására rászoruló háttérű családok részére, valamint családi nap megszervezésére kapott önkormányzati támogatást.

- Pétfürdői Polgárőrség

Tagja a gyermekjóléti szolgálat által működtetett észlelő-és jelzőrendszernek, amely megbeszéléseken a polgárőrség vezetője rendszeresen részt vesz, jelzési kötelezettségét – mind a gyermekjólét, mind a családsegítés területén – aktívan teljesíti.

- PMTE

Az egyesület mindhárom szakosztályában (labdarúgás, teke, sakk) sportolhatnak gyerekek, a labdarúgásban már betöltött 5. életévtől.

Az egyesület versenyzői minden évben rendszeresen részt vesznek országos, területi és megyei bajnokságokon.

2023. évben működésre, feladatra, versenysportban résztvevő szakosztályok működtetésére, versenyeztetésére, tömegsport feltételeinek megteremtésére kapott önkormányzati támogatást.

- Pétianyu Team

A Pétianyu Team civil társaság 2021. évben alakult és 2023. évben már harmadik alkalommal szervezték meg a Péti Halloween felvonulást, ami nagyon sok gyermeket, gyermekes családot mozgatót meg. 2023. évben önkormányzati támogatást kaptak a program megszervezésének segítésére.

- Pikk'21. Péti Iparosok és Kereskedők Közössége az Ifjúság és a Rászorulókat Megsegítésére Alapítvány

Az alábbi célok megvalósítására kaptak támogatást 2023. évben:

- a) karácsonyi adomány vásárlás
- b) tűzifa vásárlás
- c) iskolakezdés
- d) idősek támogatása.

- Hokizz Pét!

A Hokizz Pét! civil szervezet 2023. évben alakult Pétfürdőn. A Várpalotai Jégpályát kibérelve hetente szerveztek jégkorongozási lehetőséget szélesebb korosztály számára, amelyre önkormányzati támogatást kaptak.

Pétfürdő, 2024. május 8.

Szabóné Czifra Melinda
jegyző

Határozati javaslat

Pétfürdő Nagyközség Képviselő-testülete
8105 Pétfürdő, Berhidai út 6/C.

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete 2024. május 30-ai ülésén meghozta a

_____/2024. (V.30.) számú képviselő-testületi

h a t á r o z a t – o t:

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az „Átfogó értékelés az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2023. évi ellátásáról” című előterjesztést megtárgyalta.

Megállapította, hogy az önkormányzat 2023. évben a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait a jelentkező problémáknak, a rendelkezésére álló lehetőségeinek megfelelő módon ellátta.

Pétfürdő, 2024. május 30.

Horváth Éva
polgármester

Szabóné Czifra Melinda
jegyző